

KIRJALLINEN KYSYMYS 964/2004 vp

Karjalan kysymys

Eduskunnan puhemiehelle

Nyt jo entinen Neuvostoliitto anasti toisessa maailmansodassa Suomelta Karjalan ja eräät muut alueet. Sadattuhannet suomalaiset menettivät kotinsa ja maansa. He joutuivat muuttamaan pois kotiseudultaan. Neuvostoliitolla ei ollut anastukseen mitään muuta oikeutta kuin vahvemman oikeus. Tämä suuri vääryys ja epäoikeudenmukaisuus on edelleen korjaamatta.

Maamme hallitukset eivät ole olleet viime aikoina aktiivisia etsimään keinoja Karjalan palauttamiseksi. Menneinä vuosikymmeninä silloiset hallitukset onnistuivat palauttamaan Porkkalan alueen ja pitivät esillä mahdollisuutta myös muiden alueiden palautukseen.

Neuvostoliiton hajottua tämän vuosikymmenen alussa olisi ollut hyvä mahdollisuus Karjalan kysymyksen esilleottoon. Tällöin Baltian maat saivat takaisin itsenäisyytensä oman aktiivisuutensa ansiosta. Silloin Suomen johto oli passiivinen ja valmistautumaton avautuneeseen tilaisuuteen.

Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen kehitys on jatkunut Venäjän federaatiossa. Venäjällä on muun muassa presidentti Jeltsinin toimesta tuomittu Stalinin Neuvostoliiton toimet Suomea vastaan. Muutenkin Venäjä on tehnyt eroa Stalinin Neuvostoliiton toimintaan.

Itärajan takana vallitsee rappio. Siellä asuvan väestön vaikeudet ovat sellaisia, ettei Venäjällä ole mahdollisuutta omien vaikeuksiensa keskellä niitä korjata. Tämä tilanne antaa mahdollisuuden etsiä sellaista ratkaisua, joka toisaalta täyttää kokonaan tai osittain suomalaisten toiveet ja toi-

saalta on Venäjän hyväksyttävissä ja pelastaa Karjalan ja muut luovutettavat alueet ja niiden väestön nykyiseltä rappiolta.

Silloinen ulkoasiainministeri Tarja Halonen vastasi kirjalliseen kysymykseeni (KK 596/1999 vp) Karjalan kysymyksestä vuonna 1999 muun muassa seuraavasti:

"Päätösasiakirjan mukaan rajoja voidaan muuttaa kansainvälisen oikeuden mukaisesti rauhanomaisin keinoin ja sopimusteitse. Periaatteessa ei siten voida sulkea pois mahdollisuutta, että Neuvostoliitolle luovutetuista alueista tai niiden käytöstä voitaisiin neuvotella uudelta pohjalta, jos Venäjällä on tähän valmius. Venäjä ei kuitenkaan ole halukas keskustelemaan rajojensa muuttamisesta."

Suomen on etsittävä aktiivisesti ratkaisua, joka on sekä Suomen että Venäjän etujen mukainen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus varautunut omalta osaltaan mahdolliseen Karjalan ja muiden sodassa menetettyjen alueiden asioiden esilleottoon,

onko hallituksella suunnitelmia siitä, miten mahdollinen Karjalan ja muiden alueiden palauttaminen Suomeen voidaan toteuttaa ja

KK 964/2004 vp — Risto Kuisma /sd

*onko Venäjän halukkuus keskustella
Karjalan kysymyksestä muuttunut vuodesta 1999?*

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2004

Risto Kuisma /sd

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitan-
nut valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi kansanedustaja Risto Kuisman /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 964/2004 vp:

Onko hallitus varautunut omalta osaltaan mahdolliseen Karjalan ja muiden sodassa menetettyjen alueiden asioiden esilleottoon,

onko hallituksella suunnitelmia siitä, miten mahdollinen Karjalan ja muiden alueiden palauttaminen Suomeen voidaan toteuttaa ja

onko Venäjän halukkuus keskustella Karjalan kysymyksestä muuttunut vuodesta 1999?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomen rajat Neuvostoliiton ja sen oikeudellisen seuraajan, Venäjän federaation, kanssa on määritelty kansainvälisoikeudellisesti Pariisin rauhansopimuksessa (SopS 19—29/1947) vuonna 1947. Suomen tasavallan ja Venäjän federaa-

tion välillä suhteiden perusteista tehdyn sopimuksen (SopS 63/1992) mukaisesti sopimuspuolet sitoutuvat säilyttämään yhteisen rajansa hyvän naapurisuuden ja yhteistyön rajana Etykin päätösasiakirjan mukaisesti sen loukkaamattomuutta ja toistensa alueellista koskemattomuutta kunnioittaen.

Hallituksen kanta on tältä osin muuttumaton, eikä Suomella ole aluevaatimuksia minkään maan suhteen. Näin ollen hallitus ei aio ottaa rauhansopimuksen perusteella Neuvostoliitolle luovutettujen alueiden palauttamista esille eikä hallituksella myöskään ole suunnitelmia näiden alueiden palauttamisen suhteen. Parhaan lähtökohdan luovutettujenkin alueiden kehittämiselle molempia maita hyödyttäen luo hallituksen toteuttama lähialueyhteistyö.

Etykin päätösasiakirjan mukaan rajoja voidaan muuttaa kansainvälisen oikeuden mukaisesti rauhanomaisin keinoin ja sopimusteitse. Periaatteessa ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että Neuvostoliitolle luovutetuista alueista tai niiden käytöstä voitaisiin neuvotella uudelta pohjalta, jos Venäjällä on tähän valmius. Venäjän halukkuudessa keskustella rauhansopimuksessa määriteltyjen rajojensa muuttamisesta ei ole tapahtunut muutosta vuoden 1999 jälkeen.

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2004

Ulkoasiainministeri Erkki Tuomioja

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 964/2004 rd undertecknat av riksdagsledamot Risto Kuisma /sd:

Är regeringen för sin del beredd att eventuellt ta upp frågan om Karelen och andra områden som gick förlorade i kriget,

har regeringen planerat hur ett eventuellt återlämnande till Finland av Karelen och andra områden kunde genomföras och

har Rysslands vilja att diskutera Karelenfrågan ändrats sedan 1999?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Finlands gränser mot Sovjetunionen och dess lagliga efterträdare Ryska federationen har folkrättsligt fastställts i fredsfördraget i Paris 1947 (FördrS 19—29/1947). Enligt överenskommelsen mellan republiken Finland och Ryska federationen om grunderna för relationerna mellan län-

derna (FördrS 63/1992) förbinder sig parterna att bevara sin gemensamma gräns som en gräns för gott grannskap och samarbete i enlighet med KSSE:s slutdokument och med respekt för gränsens okränkbarhet och varandras territoriella integritet.

Regeringens ståndpunkt är oförändrad till denna del och Finland har inga territoriella anspråk på något land. Regeringen kommer sålunda inte att ta upp ett återlämnande av de områden som avträdde till Sovjetunionen genom fredsfördraget. Regeringen har inte heller några planer avseende ett återlämnande av dessa områden. Den bästa utgångspunkten för utvecklandet av också de avträdde områdena på ett sätt som gagnar de båda länderna skapas genom det närområdessamarbete som regeringen genomför.

Enligt KSSE:s slutdokument kan gränserna enligt folkrätten ändras med fredliga medel och genom avtal. I princip kan man inte utesluta en möjlighet till omförhandlingar angående de till Sovjetunionen avträdde områdena eller användningen av dem, om Ryssland är villig till detta. Efter 1999 har det inte skett någon förändring i Rysslands vilja att samtala om en ändring av gränserna enligt fredsfördraget.

Helsingfors den 22 december 2004

Utrikesminister Erkki Tuomioja